

Tēvijas Sargs

MILITĀRAIS ŽURNĀLS

Kalendārs 2016

2015

Decembris (12)

Cena €0,85



Gadskārtējais NATO labdarības tirdziņš

14. un 15. novembrī, brīvdienās starp Lāčplēša un Latvijas dzimšanas dienu, NATO galvenajā mitnē Briselē karavīri, diplomāti un viņu dzīvesbiedri iekārtoja bagātīgu ekspozīciju un standus ar dalībvalstīm raksturīgiem produktiem, izstrādājumiem un precēm. Tirdziņa apmeklētājiem — vairākiem tūkstošiem NATO darbinieku, viņu ģimenes locekļiem, draugiem, viesiem no Eiropas Savienības un citām institūcijām — bija iespēja apskatīt, izgaršot un iegādāties standos pieejamos produktus, piedalīties loterijā un izbaudīt kultūras programmu un nacionālos priekšnesumus.

Šis bija NATO labdarības organizācijas (NATO Charity Bazaar) galvenais 2015. gada notikums, jo nebija vienkāršs Ziemassvētku tirgus, bet gan labdarības pasākums, kur dalībvalstis, atbalstītāji un uzņēmēji vāca līdzekļus 26 starptautiskiem un 7 Beļģijas labdarības projektiem, tajā skaitā arī vienam no Latvijas — bērnu nometnes «Cerība» organizēšanai. Nometni organizē fonds «Cerība ģimenēm». Nometne sniedz iespēju bērniem vecumā no 6 līdz 18 gadiem no krīzes situācijās nonākušām ģimenēm atklāt un attīstīt savus talantus caur mākslas, mūzikas, sporta un deju aktivitātēm, kā arī palīdz uzlabot saskarsmes prasmes gan ar vienaudžiem, gan pieaugušajiem.

Šogad pasākumā tika pārstāvētas 35 valstis. Mūsu valsts šajā projektā piedalās nepārtraukti jau kopš 2004. gada. Ar labi padarīta darba izjūtām un gandarījumu varam teikt, ka Latvijas standi, pateicoties Latvijas ražotāju, amatnieku un ļaužu labestībai un atsaucībai, ir savākuši un nodevuši labdarības fondā rekordlielu summu — 625 eiro no loterijas biļešu realizācijas un 4700 eiro no pārtikas un rūpniecības uzņēmumu un daiļamata meistaru ziedotajiem vai arī realizācijai piešķirtajiem produktiem.



Militārā pārstāvniecība NATO/ES Briselē izsaka pateicību visiem 2015. gada NATO labdarības tirdziņa atbalstītājiem:

Arnitai Truksnei — «SIA Liepkalni»; Anitai Kuškei — z/s «Kalnakraučas» maiznīca «Imanta»; Ievai Jonsonai — SIA «NP Foods»; Sintijai Audzišai — SIA «Skrīveru saldumi»; Normundam Audzišam — SIA «Dimdiņi»; Armandam Krauzem — Latvijas Bīskopības biedrība; Dagnei Dāboliņai un Elizai Mežsētai — a/s «Cēsu alus»; Aigaram Runģim — SIA «Valmiermuižas alus»; Uldim Vērsim — «Cido grupas Lāčplēša alus darītava»; Uldim Muižniekam — SIA «Alus nams» alus darītava «Brālis»; Irēnai Pumpurai — SIA «Zaksi» Užavas alus darītava; Irēnei Dmitrijevai — a/s «Latvijas balzams»; Aijai Ušcai — a/s «Rīgas piensaimnieks»; Gunāram Ķirsonam — a/s «Lido»; Vitālijam Dubovam — Latvijas armijas veterānu asociācijai; Agnesei Janķūnai-Princei — SIA «Gaļas pārstrādes uzņēmums «Nākotne»»; Ilzei Vanušķai — SIA «Puratos Latvia»; Egitai Bērziņai un Zanei Āboltiņai — SIA «Spilva»; Sandai Auziņai — SIA «Rāmkalni serviss»; Arnoldam Babrim — a/s «Brīvais vilnis»; Gundaram Skudriņam — SIA «Field and Forest»; Evijai Kopštālei — SIA «Durbes veltes»; Natālijai Vecvagarei — Liepājas pilsētas dome; SIA «Liepājas kafijas fabrika»; SIA «Hansa Gold AM»; Ilzei Krieviņai — SIA «Stenders»; Raivim Stolam — SIA «Baltic Candles Ltd.»; Vitai Jermolovičai — «Live Rīga», Rīgas Tūrisma attīstības birojs; «Radisson BLU Hotel Latvija»; «Port Hotel»; «Albert Hotel»; «Neiburgs Hotel»; Ādolfam Šuideiķim, Ivetai Līderei, Ilonai Roštokai, Dagnijai Martinsonei un Beļģijas latviešu deju kopai, NBS virskapelānam Elmāram Pļaviņam un NBS Apvienotā štāba majorai Aivai Kairīšai, NBS Nodrošinājuma pavēlniecības Auto nodrošinājuma centra vadībai un šoferiem; Vendijai un Kārlim Grauveisim; Baibai Gaidamovičai un Inesei Kustovai; AM un NBS vadībai, kā arī visiem Latvijas pārstāvniecības karavīriem un darbiniekiem, viņu ģimenes locekļiem un draugiem, kuri atbalstīja un palīdzēja īstenot šo pasākumu.

Sagatavojis **ģenerālmajors Andis Dilāns**, Latvijas militārais pārstāvis NATO un ES.

«Cīņai sveiks!»

18. novembrī koncertzālē «Rīga» vīru kopa «Vilki» rīkoja svētku koncertu un jaunākā mūzikas albuma «Cīņai sveiks!» ieskandināšanu. Sarīkojumā piedalījās arī Jānis Bukums, Urbix un DJ Monsta. Notika arī video klipa pirmizrāde uz lielā ekrāna Artūra Uškāna dziesmai «Hammers» («Miera karavīrs»).

Cik vien tālu pagātnē ļauj ielūkoties rakstītie avoti, redzam, ka kari bijuši neatņemami mūsu zemes likteņa pavadoņi. Un visās kara gaitās latvietis devies ar dziesmu. Dziesma ir arī tautas dzīvesziņas avots, no kā smelties iedvesmu. Arī jauno laiku pasaules karu ugunīm cauri latviešu karavīrs gāja ar dziesmu.

*Dziedādami, spēlējami
Ienaidniekus uzvarēs,
Dziedādami, spēlējami
No kariņa mājās nāks.*

Albumā iekļautas 11 populārākās no «Vilku» izpildītajām latviešu karavīru dziesmām — partizānu dziesmas un Artūra Uškāna dziesma «Hammers» («Miera karavīrs»), kura atspoguļo mūsdienu karavīra dienestu misiju rajonos. Šis albums ir citāds nekā iepriekšējie, jo tas ierakstīts sadarbībā ar «Vilku» draugiem.

«Vilku» koncertos dažādās jauniešu auditorijās gan Latvijā, gan latviešu mitnes zemēs citur pasaulē redzam lielu interesi par dažādu laiku latviešu karavīru folkloru. Tādēļ radās ideja izveidot albumu ar mūsu izpildīto dziesmu apdarēm dažādos žanros, kas varētu būt saistoši attiecīgā žanra interesentiem. Apdari (pārsvār arī izpildījumu) dziesmām veidoja «Auļi», «Skyforger», «Ilgi», «Zig zag», Jānis Bukums, Aigars Grāvers, Artūrs Uškāns, Zemessardzes orķestris un diriģents Andis Karelis, Zemessardzes koris un diriģents Ārijs Šķepasts, Urbix un DJ Monsta. Arī Jāzepa Mediņa mūzikas skolas zēnu koris un diriģents Romāns Vanags piedalījušies ieraksta tapšanā.

Albums ierakstīts studijā «Mints Music», skaņu ieraksta inženieris — Tālis Timrots.

Albums nopērkams veikalos «Upe» un «Randoms».

Vīru kopa «Vilki»





Karavīri!

Laiks strauji tuvojas Ziemassvētkiem un gadumijai — gada sirsnīgākajiem un gaišākajiem svētkiem. Svētki ienes miera un cerības gaisotni. Mājās ienāk egļu zaru un piparkūku smarža. Gadumija vedina uz pārdomām par iecerēto un paveikto, par nākotnes uzdevumiem un mērķiem.

Aizejošā gada otrajā pusgadā esmu strādājis kopā ar jums — karavīri — pēc savas labākās apziņas un gribas, pildot aizsardzības ministra pienākumus. Pateicoties mūsu sadarbībai, savstarpējai sapratnei un atbalstam, šajā īsajā laikā ir izdevies paveikt ļoti daudz, liekot stingru pamatu valsts aizsardzības stiprināšanai nākamajā — 2016. — un tam sekojošajos gados.

Mans galvenais uzstādījums bija noturēt valdības pieņemtā lēmuma izpildi, kas paredz atvēlēt aizsardzības budžetam 2% no iekšzemes kopprodukta līdz 2018. gadam. Valdības sēdēs par budžetu iestājos par nepieciešamību palielināt aizsardzības budžetu, jo tikai tā mēs varēsim paaugstināt Nacionālo bruņoto spēku kaujas spējas.

Saeimai budžeta izskatīšanas sēdē apliecināju, ka stingri sekošu līdzī aizsardzības nozarei papildus piešķiramās naudas izlietojumam, jo sabiedrībai ir jāzina, kā un kam tiks tērēts budžeta pieaugums. Bet pats galvenais — finansējuma palielinājums ir jāsaņem ikvienam karavīram, ikvienai vienībai, jo tikai tā mēs varam pateikt paldies saviem karavīriem par pašai izliedzīgi paveikto gados, kad aizsardzības joma nebija prioritāte un saņēma iztikas minimumu.

Karavīri un godātās karavīru ģimenes!

Šajā svētku laikā ikviens vēlas būt kopā ar saviem mīļajiem un tuvajiem. Bet karavīra liktenis nereti saistās ar prombūtni no mājām, un ģimenēm nākas ar to sadzīvot. Tas nav viegli nevienam, bet jo īpaši mājās palikušajiem. Savās domās un ticībā mēs vienmēr esam kopā ar karavīriem, kuri, savus dienesta pienākumus veicot, ir tālu no mājām. Lai attālumš un laiks, kas šķir, šķiet pēc iespējas īsāks un pāiet iespējami ātrāk. Lai prieks par atkalredzēšanos pienāk pavisam drīz!

Vēlu jums visiem gaišus un ticības spēka pilnus svētkus — veiksmi, spēku un izturību jaunajā gadā!

Aizsardzības ministrs **Raimonds Bergmanis**

Ziemassvētku miers lai katrā namā,
Lai, veselību jaunais gads lai nes!
Spēks un izturība lai mūs ceļā vada,
Panākumiem bagāts lai ir jaunais gads!

Lai svētku mirdzumā dzimst ticība,
cerība un mīlestība jauniem darbiem
un sapņiem!

Gaišus Ziemassvētkus
un radošu jauno, 2016. gadu!

Žurnāla «Tēviņas Sargs» redakcija



27. novembrī ASV lauka artilērijas apakšvienība, kas Latvijā atrodas operācijas «Atlantic Resolve» ietvaros, Ādažu poligonā trenējās šaut ar artilērijas sistēmu «Paladin». Kā novērotāji vingrinājumā piedalījās arī Sauszemes spēku kājnieku brigādes Kaujas atbalsta bataljona Uguns atbalsta rotas karavīri.

«Paladin» ir lielgabalu artilērijas sistēma, kas izstrādāta un ražota ASV. Pirmo reizi tā tika izmantota 1994. gadā, un pašlaik to izmanto ASV un Izraēlas artilēristi.

Artilērijas sistēmas «Paladin» apkalpē ir četri karavīri — komandieris, vadītājs, šāvējs un lādētājs. «Paladin» var pildīt uzdevumus patstāvīgi, bez tehniskā atbalsta. Komanda saņem uzdevumu caur drošu balsu un digitālās komunikācijas sistēmu, apstrādā datus, automātiski atbļoļē lielgabalu, izšauj un pārvietojas uz nākamo uzdevuma vietu.



26. novembrī Saeima apstiprināja Nacionālās drošības koncepciju, kas ir uz valsts apdraudējuma analīzes pamata sagatavots dokuments, kurā noteikti valsts apdraudējuma novēršanas stratēģiskie pamatprincipi un prioritātes. Koncepciju sagatavoja Ministru kabinets, un to iepriekš ir atbalstījis Nacionālās drošības padome. Dokuments ir izskatīts arī parlamenta Nacionālās drošības komisijā.

Koncepcijā iekļautas astoņas aktuālākās apdraudējumu jomas un atbilstoši katrai ir formulētas Latvijas prioritātes apdraudējuma novēršanai. Apdraudējumu jomas ir iekšējās drošības apdraudējums, ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu radītais apdraudējums, militārais apdraudējums, pilsoniskās sabiedrības vienotības apdraudējums, Latvijas informatīvajai telpai radītais apdraudējums, Latvijas ekonomikai radītais apdraudējums, starptautiskā terorisma radītais apdraudējums, kā arī kiberapdraudējums.

Latvijas prioritātes iekšējās drošības apdraudējuma novēršanai ir valsts robežas drošības un aizsardzības stiprināšana, tiesību aizsardzības institūciju kapacitāte, krīzes vadība un komunikācija, bēgļu un patvēruma meklētāju politikas pilnveidošana un radikalizācijas risku mazināšana.

Prioritātes ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu radītā apdraudējuma novēršanai ir valsts drošības iestāžu spēju attīstība, pretizlūkošanas un preventīvo pasākumu stiprināšana, valsts noslēpuma aizsardzības pasākumu pilnveidošana, termiņuzturēšanās atļauju programmas efektīva kontrole un sadarbības stiprināšana ar partnerdienestiem.

Lai novērstu militāro apdraudējumu, Latvijā kā galvenos uzdevumus izvirza valsts paš aizsardzības spēju stiprināšanu, sabiedroto ilgtermiņa klātbūtni un reaģēšanas spēju stiprināšanu, kā arī kolektīvās aizsardzības saistību izpildi.

Pilsoniskās sabiedrības vienotības apdraudējuma novēršanai kā prioritātes ir izvirzītas pilsoniskās sabiedrības līdzdalība sabiedriski politiskajos procesos, valsts stratēģiskās komunikācijas spēju attīstība un sabiedrības integrācijas politikas īstenošana.

Latvijas prioritātes informatīvajai telpai radītā apdraudējuma novēršanai ir sabiedriskie mediju attīstība, Krievijas informatīvās telpas ietekmes mazināšana, mediju lietotprasmes un mediju nozares izglītības veicināšana.

Prioritātes ekonomikai radītā apdraudējuma novēršanai ir stabilas un prognozējamas ekonomiskās vides nodrošināšana, ārējā ekonomiskā politika un ārvalstu investīciju kontrole, energoresursu piegāžu drošība un tranzīta kravu plūsmas diversifikācija.

Lai novērstu starptautiskā terorisma radīto apdraudējumu, Latvijā kā galveno izvirza līdzdalību starptautiskajās terorisma apkarošanas operācijās un starptautisko sadarbību, valsts, pašvaldību un juridisko iestāžu sadarbību pretterorisma jomā un terorisma riska objektu drošību.

Latvijas prioritātes kiberapdraudējuma novēršanai ir efektīva kiberdrošības politikas īstenošana, apdraudējuma identificēšanas un reaģēšanas spēju stiprināšana, informācijas infrastruktūras drošības stiprināšana, kā arī starpinstitucionālās un starptautiskās sadarbības pilnveidošana.

25. novembrī oficiālā darba vizītē Latvijā ieradās NATO spēku virspavēlnieks Eiropā ģenerālis Filips Břidlovs. Tiekoties ar aizsardzības ministru Raimonu Bergmani un Nacionālo bruņoto spēku komandieri ģenerālleitnantu Raimonu Graubi, viņš pārrunāja drošības situāciju pasaulē un reģionā, kā arī pauda solidaritāti Turcijai.

Ģenerālis Filips Břidlovs atzīnīgi novērtēja Latvijas lēmumu palielināt aizsardzības budžetu, kā arī ASV bruņoto spēku bezpilota lidaparātu «MQ-1 Predator» uzņemšanu aviācijas bāzē Lielvārdē, kas demonstrē bāzes militārās spējas un uzņemošās valsts atbalsta iespējas. Viņš arī uzsvēra, ka šobrīd norisinās gatavošanās Varšavas samitam un NATO militārais spārms būs veicis visus uzdevumus, kas tika noteikti pērn NATO samitā Velsā.

Runājot par notikumu attīstību Sirijā un Turcijā, kur ir iesaistīta arī Krievija, ģenerālis Břidlovs norādīja, ka šajā jautājumā var tikai atkārtot NATO ģenerālsekretāra jau iepriekš sacīto, ka NATO ļoti nopietni uztver visu dalībvalstu, ne tikai Turcijas, gaisa telpas suverenitāti. Tas ļoti labi redzams Baltijas valstu gaisa telpas patrulās, kuras tiek veiktas no gaisa spēku bāzēm Igaunijā un Lietuvā. «Mēs turpināsim atbalstīt visu NATO dalībvalstu gaisa telpas suverenitāti un šo valstu iespējas aizsargāt savu gaisa telpu,» uzsvēra ģenerālis, piebilstot, ka NATO pilda savas apņemšanās. Arī pašām dalībvalstīm ir savas brīdinājuma sistēmas, un pastāv vairāki forumi, kuros ar Krievijas kolēģiem ir iespēja pārrunāt incidentus jūrā un gaisā. «Pēdējā reize bija Neapolē. Ir lietas, kas mums nav pieņemamas, piemēram, lidojumi bez ieslēgtiem transponderiem un tamlīdzīgi. Mēs turpināsim strādāt pie šiem gadījumiem un turpināsim pildīt savas apņemšanās,» sacīja ģenerālis Břidlovs.

Saistībā ar pēdējo dienu notikumiem ģenerālis pauda viedokli, ka nepieciešams deeskalēt situāciju un ar diplomātiju risināt jautājumus, kas ir nozīmīgi gan Maskavai, gan Ankarai. «Mēs nevēlamies eskalēt situāciju, mēs vēlamies to deeskalēt. Tādēļ ir īstais laiks, lai to visu pārrunātu. Es gan nedomāju, ka Krievija vēlas konfliktu ar NATO vai Turciju. Un es pilnīgi droši varu sacīt, ka Turcija un NATO nevēlas konfliktu ar Krieviju.»

Uz jautājumu, vai pašreizējie notikumi nenovērsīs alianses uzmanību no Baltijas valstīm, ģenerālis Břidlovs atbildēja īsi: «Nē.» NATO ir liela aliansē, kurai ir visas iespējas vienlaikus raudzīties uz visām pusēm, tajā pašā laikā saglabājot terorisma problēmai nepieciešamo fokusu. Viņš arī apliecināja, ka pēc terora aktiem Parīzē vairākas dalībvalstis ir sākušas labāk apmainīties ar informāciju, savukārt citas — ar ekipējumu. ASV Baltijas valstīs nodrošina pastāvīgu rotācijas klātbūtni, un par savu klātbūtni šajā reģionā domā arī citas valstis.

Pašlaik Austrumukrainā atrodas ievērojams daudzums Krievijas karavīru un bruņutehnikas, līdz ar to Krievija var pierādīt savu labo gribu un uzvedību tieši tur, deeskalējot situāciju un īstenojot Minskas vienošanās nosacījumus, sacīja NATO spēku virspavēlnieks Eiropā ģenerālis Filips Břidlovs. Visām iesaistītajām pusēm ir jāvirzās uz to, lai tiktu ieviesti Minskas vienošanās nosacījumi. Ģenerālis aicināja atcerēties, ka viena no svarīgākajām šīs vienošanās daļām ir atjaunot starptautiski atzītās robežas ar Ukrainu. Labs veids, kā Krievijai to izdarīt, ir izest savus karavīrus un tehniku no šiem reģioniem un ļaut Ukrainai atjaunot tās starptautiski atzītās robežas. Taču abām iesaistītajām pusēm ir veicams liels darbs, teica ģenerālis, neslēpjot pārliecību, ka tas ir izdarāms. «Es tiešām redzu Krievijas iespēju pierādīt, ka tā ir partneris un spēlētājs uz globālās skatuves.»

Valsts prezidents Raimonds Vējonis pasniedza Viestura ordeņa Lielkrusta komandiera krustu NATO spēku virspavēlniekam Eiropā ģenerālim Filipam Břidlovam par nopelniem Latvijas valsts labā un būtisku ieguldījumu Latvijas drošības un aizsardzības veicināšanā.

«Saņemot šo apbalvojumu, jutos ļoti pagodināts un pateicīgs. Taču man ir jāsaka, ka es daru savu darbu. Mans darbs ir būt labam partnerim šai diženajai tautai un jūsu militārajiem spēkiem kā NATO alianses sabiedrotajiem,» pēc apbalvojuma saņemšanas sacīja ģenerālis Břidlovs.

Ģenerālis apmeklēja arī Ādažu bāzi, kur tikās ar Latvijas un ASV karavīriem, kuri, pastiprinot sabiedroto klātbūtni alianses austrumu pierobežā, operācijas «Atlantic Resolve» laikā ir izvietoti Latvijā. Kopā ar karavīriem viņš ieturēja Pateicības dienas pusdienas.



30. novembrī Londonā Lielbritānijā septiņas valstis — Lielbritānija, Dānija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Nīderlande un Norvēģija — parakstīja dibināšanas līgumu par Apvienoto reaģēšanas spēku (*Joint Expeditionary Force — JEF*) izveidi. Tas paredz izveidot kopējus spēkus, kas spēs ātri, integrēti un savstarpēji koordinēti reaģēt uz mūsdienu draudiem.

Parakstot dibināšanas saprašanās memorandu, Lielbritānijas aizsardzības ministrs Maikls Falons uzsvēra jaunizveidoto spēku nozīmi, kas sniegs iespēju septiņām valstīm kopīgi reaģēt uz dažādiem starptautiskajiem izaicinājumiem. M. Falons norādīja, ka līdz ar saprašanās memoranda parakstīšanu, valstis var uzsākt savstarpējās apmācības un integrāciju, dalīties ar zināšanām, spējām un resursiem.

Latvijas Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons uzsvēra Apvienoto reaģēšanas spēku nozīmi Latvijai: «Ir būtiski, ka mūsdienu drošības izaicinājumu apstākļos tiek veidotas kopējās spējas un stiprināta spēku savietojamība. Šī Lielbritānijas iniciatīva apliecina tās iesaisti un gatavību kopīgi stiprināt Baltijas un Ziemeļeiropas valstu reģiona drošību.» Līdz ar saprašanās memoranda parakstīšanu, valstis uzsāk nopietnu darbu pie Apvienoto reaģēšanas spēku izveides, lai tie tiktu pilnībā izveidoti līdz 2018. gadam.

«Sobrīd, kad pasaulē ir lielāka nenoteiktība un pieaugoši draudi, ir būtiski, ka Lielbritānija uzņemas vadošo lomu Apvienoto reaģēšanas spēku izveidē. Balstoties uz mūsu apņemšanos NATO samitā, šis dokuments apliecina mūsu saistības krīžu pārvaldībā un kolektīvajā drošībā,» uzrunājot klātesošos parakstīšanas ceremonijā, norādīja Lielbritānijas aizsardzības ministrs M. Falons. «Kopā mēs esam stiprāki, un esam vienojušies apvienot spēkus, kad tas būs nepieciešams. Šie spēki ļaus Lielbritānijai un mūsu sabiedrotajiem dalīties zināšanās, spējās un resursos, kā arī apliecinās mūsu spējas ātri izvietoties, būt elastīgiem un integrētiem apvienotajiem spēkiem.»

Tiek plānots, ka Latvija kopīgiem spēkiem deleģēs rotas līmeņa apakšvienību, integrējot to Lielbritānijas kaujas grupas sastāvā. Lai pilnvērtīgi iekļautos Apvienotajos reaģēšanas spēkos, Latvijas karavīriem būs jāapgūst divpusējas un daudzpusējas apmācību un vingrinājumu programmas, lai panāktu maksimāli ciešu sadarbības un savietojamības līmeni ar sabiedroto spēkiem, kas ir būtiski augstas reaģēšanas standartu izpildei.

Apvienotie reaģēšanas spēki ir augstas gatavības spēki, kas spēs ātri reaģēt uz jebkuru krīzi jebkurā vidē un būs spējīgi īstenot pilna spektra operācijas, reaģējot uz jebkuras krīzes attīstību, lai novērstu tās iespējamo eskalāciju. Lielbritānija veidos Apvienoto reaģēšanas spēku kodolu, taču spēku struktūra tiek veidota elastīga, lai varētu piesaistīt partnervalstis, balstoties uz to vēlmi iesaistīties konkrētās operācijās. Valstu iesaiste operācijās norisināsies pēc brīvprātības principa.

Apvienotajiem reaģēšanas spēkiem būs jāspēj reaģēt uz jebkāda veida konfliktiem, tai skaitā piedalīties ANO, NATO un Eiropas Savienības operācijās. Šīs iniciatīvas pamatā ir vēlme turpināt pilnveidot starptautiskajās operācijās iegūto pieredzi un savstarpējo savietojamību.

1. decembrī tika atklāts 4200 kilometru garais NATO Sabiedroto ātrās reaģēšanas korpusa štāba «Labdarības skrējieni» no Gaisa spēku aviācijas bāzes Lielvārdē līdz Sabiedroto spēku augstākajai virspavēlniecībai Eiropā, simboliski iezīmējot mācību «*Arcade Fusion 2015*» noslēgumu. Skrējienam no Gaisa spēku aviācijas bāzes atklāja 18 NATO Sabiedroto ātrās reaģēšanas korpusa Atbalsta bataljona karavīri, bet viņiem pa ceļam Lietuvā, Polijā, Vācijā, Nīderlandē un Beļģijā pievienojās citi skrējiena dalībnieki, to noslēdzot Sabiedroto spēku augstākajai virspavēlniecībai Eiropā.

«Labdarības skrējieni» ilga astoņas dienas, un to kopumā veidoja 100 maratoni. Karavīri maratonu mēroja divu cilvēku komandā, un katrs tā dalībnieks maratona laikā noskrēja aptuveni 30 kilometrus. NATO «Labdarības skrējiena» laikā tika vākti līdzekļi diviem labdarības fondiem — «*The Royal British Legion*» un «*Alabare*».



7. decembrī vienā no savām pirmajām ārvalstu vizītēm Latvijā ieradās jaunieceltais Zviedrijas Bruņoto spēku komandieris ģenerālis Mikāels Budiens, kurš amatā stājās 1. oktobrī.

Ģenerālis Mikāels Budiens tikās ar aizsardzības ministru Raimonu Bergmani un Nacionālo bruņoto spēku komandieri ģenerālleitnantu Raimonu Graubi, kuri iepazīstināja Zviedrijas Bruņoto spēku komandieri ar valsts aizsardzības aktualitātēm un bruņoto spēku attīstības plāniem.

Amatpersonas pārrunāja divpusējo militāro sadarbību, kas pēdējos gados ir būtiski aktivizējusies, tostarp ne tikai starp regulārajiem spēkiem, bet arī abu valstu brīvprātīgajiem militārajiem formējumiem (Zemessardze).

Nemot vērā ģeopolitisko situāciju pasaulē un Baltijas jūras reģionā, amatpersonas pievērsās arī Baltijas un Ziemeļeiropas valstu militārās sadarbības aktualitātēm, jo Zviedrija šogad ir Ziemeļvalstu aizsardzības sadarbības programmas prezidējošā valsts.

Ģenerālis Mikāels Budiens apmeklēja Rīgā izvietoto NATO izcilības centru stratēģiskās komunikācijas jautājumos un tikās ar tā vadītāju Jāni Sārtu.

Godinot kritušos Latvijas karavīrus, Zviedrijas Bruņoto spēku komandieris nolika ziedus pie pulkveža O. Kalpaka pieminekļa Rīgā, Esplanādē.



Godinot 1919. gada Brīvības cīņu notikumus, vakara jundā izsauca 14 kritušo kadetu vārdus un pie viņu fotogrāfijām aizdedza sveces.

Pēc vakara jundas notika Latvijas armijas ģenerāļa, Lāčplēša Kara ordeņa kavaliera Mārtiņa Hartmaņa Goda zobena pasniegšanas ceremonija labākajam Latvijas Nacionālo aizsardzības akadēmiju absolvējušajam kadetam. Šogad zobenu saņēma leitnants Kaspars Kukša.

Sagatavojuši **Ieva Plēsuma.**
Foto — Gatis Dieziņš.

30. novembrī Nacionālajā aizsardzības akadēmijā Melnās kafijas vakarā tika godināti Brīvības cīņās kritušie Latvijas Kara skolas kadeti. Pasākumā piedalījās arī aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube.

«Valsts spēks sakņojas savas vēstures zināšanā un cienišanā, tradīcijās un to pārmanītojamībā. Viena no Nacionālo bruņoto spēku stiprākajām tradīcijām ir Melnās kafijas vakars, kad ik gadu 30. novembrī, dzerot melnu kafiju un ēdot rupjmaizi ar marmelādi, mēs pieminam Brīvības cīņās kritušos Latvijas Kara skolas kadeus,» uzsvēra aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis. «Arī šis laiks ir trauksmais. Pasaules daļu un atsevišķu valstu drošību vairs nenosaka vien ārējo robežu stiprums. Iekšējā drošība un apņēmība pašiem uzturēt kārtību savā valstī, būt gataviem stāties pretī mūsdienu jaunākajam ienaidniekam — terorismam, ja tas vērstos pret mums, ir mūsdienu lielākais izaicinājums un uzdevums ikvienam no mums. Būsim nomodā par savu zemi un nekad neieslīgsim rutinā un vienaldzībā pret notiekošo. Mēs esam pateicīgi visiem sabiedrotajiem, kas stāv plecu pie pleca ar mums, sargājot mūsu Latvijas drošību un stiprinot aizsardzību, bet mums vienmēr jāatceras, ka pirmām kārtām mēs paši esam atbildīgi par savām mājām — savu skaisto zemi Latvij!»

Akadēmijā notika vakara junda, kurā piedalījās nozares vadība, akadēmijas personāls un kadeti, kā arī Latviešu virsnieku apvienības pārstāvji, Latvijas ģenerāļu kluba biedri un Daugavpils krievu vidusskolas — Liceja audzēkņi.

Strēlnieks un Aktieris — Ēvalds Valters

«.. vīrs, kurš, būdams iemilējies dzīvē, savos līdzilvēkos, sievietē (vispār — un arī atsevišķi), dabas skaistumā un visā, kas cilvēka roku un domas skaistumā radīts, pāri visam mīlējis dzimto zemi. Kurš gadsimta sākumā nesīs savas ļoti jaunās asinis tēvzemes brīvībai, bet gadsimta beigās pacēlis atkalatbrīvotās Latvijas karogu pāri pilsētai un pasaulei.

.. vīrs, kurš gājis atsegtu galvu, cepuri rokā turēdams, gar ziedošu druvu un rudenī jaunajai ražai uzartu lauku, sveicinādam, svētīdams un svētību saņemdam.

.. vīrs kurš, stāvēdams taisni, kad Austrumu un Rietumu vēji lieca lejup un lauza šīs zemes ļaudis, parādījis, ka var arī neliekties un nelūzt.

.. strēlnieks, kurš kļuva par aktieri, un aktieris, kurš bija un mūžam paliks strēlnieks ..» — tā par viņu rakstīja Mudīte Šneidere. Šis vīrs, strēlnieks, aktieris bija Ēvalds Valters. Atmosfēras laika tautas tribūns, cilvēks, kuru mēs uzlūkojam kā savas tautas sirdsapziņu. Ēvalds Valters dzimis 1894. gada 2. aprīlī Kuldīgas apriņķa Planīcas «Egleniekos» (tagad Kurmāles pagasts) mežsarga Miķeļa un Annas Šenbergu ģimenē, 1897. gadā pēc tēva nāves ģimene, kurā auga seši bērni, pārcēlās uz Kuldīgu. Pēc pamatskolas pabeigšanas Ēvalds strādāja par melnstrādnieku sērskociņu fabrikā «Vulkāns». 1912. gadā pārcēlās uz dzīvi Rīgā, kur pa dienu strādāja fabrikā, bet vakaros mācījās svešvalodas sociāldemokrātu izveidotajos kursos strādniekiem «Valodnieks». Tad sākās Pirmais pasaules karš, kuru Ē. Valters sagaidīja kā Švābes vīna rūpnīcas strādnieks, 1915. gadā rūpnīcu evakuēja uz Maskavu, un viņš devās līdzi. Tomēr pēc trim mēnešiem, uzzinājis, ka tiek formēti latviešu strēlnieku bataljoni, viņš atgriezās dzimtenē un iestājās 5. Zemgales strēlnieku bataljonā kā brīvprātīgais. «Zemgaliešos» Ē. Valters dienēja izlūku komandā, vēlāk pats stāstīdams, kāpēc gājis strēlniekos: «Tik zēl palika savas tēvu zemes! Kad vēl sadomājos, ka dzimtajā Kuldīgā saimnieko vācieši... Baroni Piekajā gadā nežēlīgi izturējās. Šāva ganiņus un vectēvus. Šāvēji bija krievi, bet viņi to darīja pēc baronu aicinājuma. Mēs neieredzējām ne vienus, ne otrs. Un mūs vienoja dzimtenes mīlestība.»

Tā nu Ē. Valteram liktenis bija lēmis kopā ar savu strēlnieku bataljonu (vēlāk pulku) izstaigāt visus Pirmā pasaules kara kauju ceļus, vēlāk izciest arī Krievijas Pilsoņu kara vētras, 1923. gadā atgriezties Dzimtenē un kļūt par aktieri. Par Ē. Valtera aktiera gaitām var runāt un rakstīt daudz.

Viņš bija daudzu teātru aktieris, filmējies ļoti daudzās Rīgas kinostudijas mākslas filmās, daudzas viņa lomas ir kļuvušas par sava laika filmogrāfijas ikonām. Ē. Valters arī nodarbojās ar literāro darbību — rakstīja dzeju, tulkoja no franču valodas, piedalījās literārajos vakaros ar priekšlasījumiem par franču literatūru. 1956. gadā Latviešu Nacionālais fonds Zviedrijā publicēja viņa sarakstīto un pāri robežai slepeni pārsūtīto dzejojumu «Rusiāde».

Tā nu bija sanācis, ka tieši Ē. Valteram bija lemts būt vienam no visredzamākajiem mūsu tautas priekšstāvjiem mūsu garīgajā atmodā pēc piecdesmit padomju okupācijas gadiem. Ē. Valteram kā sabiedrībā pazīstamam un cienījamam cilvēkam bija uzticēts atklāt Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongresu 1988. gada 8. oktobrī. Un atkal viņa no toreizējā Politiskās izglītības nama (šodien — Kongresu nama) skatuves teiktie vārdi ir kļuvuši par hrestomātiskiem:

«Mana mīlā, drosmīgā arāju tauta! Drosmīgā, sīkstā, izturīgā — ja tu tāda nebūtu, tad nekāda daina nevēstītu mums tādus vārdus: «Mums pieder tēvu zeme ar visām atmatām, man pašam kungam būt, man pašam arājam.»[...] Pagāja gadu simti,

.. strēlnieks, kurš kļuva par aktieri, un aktieris, kurš bija un mūžam paliks strēlnieks ..»

un šos pašus drosmīgos vārdus atkārtoja izcilais mūsu tautas dzejnieks Vilis Plūdons — «Mēs gribam būt kungi mūsu dzimtajā zemē. Mēs gribam šie paši sev likumus lemt. Tā zeme ir mūsu, tās pilsētas mūsu. Mēs negribam lūgt to, kas mūsu, bet ņemt».

Dažas dienas vēlāk — 11. novembrī — tieši Ēvalds Valters kopā ar rakstnieku Albertu Belu Rīgas pils Sv. Gara tornī pacēla pirmo sarkanbaltsarkano karogu pēc 1940. gada. 1992. gada 3. jūlijā Ē. Valters viens no pirmajiem saņēma atjaunotās Latvijas Republikas pilsoņa pasi. Šajā saulē Ē. Valteram bija lemts nodzīvot tieši gadsimtu — 1994. gada 26. septembrī beidzās Aktiera un Strēlnieka mūžs.

«Strādība, secība, savas zemes mīlestība» — tikai šī svētā trīsvienība glābs Latviju, ļaus tai pilnīgi atdzimst tādai, kādu to radīja mūsu senči — zemnieki — īstie zemes saimnieki» (Ēvalds Valters).

Sagatavojis Juris Ciganovs, Dr. hist.



Ē. Valters kopā ar dailēniešiem pie Piņķu baznīcas. 1987. gada 9. oktobris.

Mirkļi no Ēvalda Valtera mūža

*Ir tautas likteņceļš mans ceļš.
/Ē. Valters/*

Lielo jubileju gads tuvojās izskaņai. Strēlnieku laiks turpināsies, jo tieši 1916. gada kaujās Pirmajā pasaules karā Rīgas frontē viņi tā isti sevi parādīja. Bija nokomplektēti 8 bataljoni un rezerves bataljons. Latvijas jaunieši turpināja pieteikties strēlniekos. Arī tie, kuri no Kurzemes 1915. gada vasarā bija devušies prom no dzimtajām mājām. Tieši pirms 100 gadiem, 1915. gada rudenī, no Maskavas atgriezās kurzemnieks Ēvalds Valters. Viņam toreiz bija 21 gads un liela vēlēšanās būt noderīgam savai tautai. Savās atmiņās viņš vēlāk rakstīja, kā nokļuvis 5. Zemgales latviešu strēlnieku bataljonā, kas tieši tobrīd veidojies, un kā saticies ar komandieri Jukumu Vācieti.

«Daudz esmu guvis no saviem mīļajiem zemgaliešiem. Bez šī guvuma es nekur nederētu, jo tur ieguvu visvērtīgāko, kas vien cilvēkā var būt: drosmi, gribas rādījumu, izturību, neatlaidību. [...] Mūs visus vienoja tēvzemes mīlestība. Kaut gan šiem ļaudīm bija dažāda jēga par dzīvi, es gluži kā bite pie katra atradu kaut ko līdzīgu nektāram,

ko sevī uzsūcu, kas baroja un briedināja manī spēju vērtēt dzīves parādības. Vispilnīgāk starp šiem karavīriem mācījos pazīt savas tautas dvēseli. Sāku saprast, ka mūsu tautu caur drūmo pagātņi un verdzības gadsimtiem ir paglābis tas spēks, ko sauc par asprātību, kas mājā gara modrībā caur labsirdīgu humoru. Un, lūk, šā pulka dvēsele, savukārt, bija mūsu pulkvedis Jukums Vācietis. Šis vīrs mums visiem nozīmēja daudz ko vairāk nekā budistiem Buda. [...] Laikam neviens komandieris tā nepazina savus puisius kā šis vīrs.»

Lasot Ēvalda Valtera atmiņu pierakstu no 20. gs. 80. gadiem, neatstāj apbrīna par spožo atmiņu, kas cauri gadu desmitiem saglabājusi vārdus un uzvārdus, kauju norises un atpūtas brīžus.

Par izlūku komandu, kurā Ē. Valters dienēja, ir šāds pieraksts: «Te bija divi skolotāji (skolotājs Līcis krita Ziemassvētku kaujās, apbedīts Brāļu kapos), trīs burtliči, mans draugs gleznotājs Žanis Smiltnieks, vēlāk skulptors (Z. A. Meierovica piemiņēkļa autors, miris 1934. gadā, apbedīts Brāļu kapos). Rakstvedis Vilis Brūvers, fotogrāfs no Jaunjelgavas Jānis Skudra — ļoti attīstīts puisis. Bija topošs agronomis, daži pašpuikas, bet arī ar tiem labi sadzīvojām.»

Gan atmiņu pierakstos, gan sarunās Ēvalds Valters ar goddevību un sirsnību stāstīja par saviem ciņu biedriem. Ne reizi vien viņš atcerējās izlūku komandas virsniekus: Valteru Bruņinieku, kurš savam dieniniekam, kurš stostījies, kā nu uzrunāt, ja nevar sacīt «jūsu labdzimība», teicis: mans uzvārds ir tituls, jau no senčiem dots, — Bruņinieks Valters. Savukārt virsnieks Heimanis-Zemzars (gleznotāja Ulda Zemzara tēvs) mācījis strēlniekiem dziedāt uz balsīm latviešu tautas dziesmas. Pēc Ēvalda Valtera domām, virsnieki sekoja komandiera Jukuma Vācieša paraugam, un pulkā izveidojās sirsnīgas attiecības, ko īpaši sekmēja mērķtiecīga brīvā laika pavadīšana: dziedot, spēlējot teātri un pat futbolu spēlējot, kā arī rūpējoties par formas tērpu, ko rūpīgi bija pāršuvuši komandiera ataicinātie skroderi. Ne velti 5. Zemgales pulku sauca par Mīlestības pulku, jo strēlniekiem bija glītas formas, teicama stāja, prata uzvesties sarīkojumos un izdancināt visas meitenes. Vienmēr klāt bija komandieris ar savu stalto štābskapteini adjutantu Jāni Lerhu. (Bija arī man gods viņu sastapt 20. gs. 70. gadu sākumā, bet tas ir cits stāsts.)

Arī ar Ēvaldu Valteru iepazinos 1971. gada janvārī. Toreiz kopā ar Latvijas televīziju



Ēvalds Valters — 5. Zemgales latviešu strēlnieku pulka strēlnieks.

organizējām pirmo tiešraidi no Strēlnieku muzeja, un tā bija veltīta 5. Zemgales latviešu strēlnieku pulkam. TV uzdevumā devos uz Dailes teātri pie Ēvalda Valtera, lai uzaicinātu piedalīties pulka vakarā. Ar drebošu sirdi un baltu cerināšanu iegāju aktieru ģērbtuvē, bet, kad sastapu vēriģo, silto acu skatienu un sirsnīgo uzrunu: «Meitenīt, ko sacīsi?», viss uztraukums pagaisa. No tā janvāra vakara 23 gadus Ēvalds Valters bija mana lielā autoritāte, padomdevējs un mierinātājs sarežģītos brīžos, jo strēlnieku vēsture nebija no vienkāršajām. Arī pēc 5. Zemgales pulka vakara ne mazums asaru vajadzēja izraudāt gan par nepareizām dziesmām, gan A. Čaka dzeju...

1987. gada rudenī, kad bija sākusies «perestroika», kad M. Gorbačovs bija apmeklējis Latviju un arī Strēlnieku muzeju, Dailes teātris iestudēja A. Čaka «Mūžības skartos». Spīrgti vēji vējoja, un inteliģence steidza sacīt savu sakāmo. Uzveduma režisors Kārlis Auškāps izlēma, ka abiem izrādes sastāviem jābrauc uz Ložmetējkalni, Piņķu baznīcu, jāredz Tīrelis, jāpastāv pie strēlnieka mātes kapa Peitiņu kapsētā. Daiļlēniešiem bija savs strēlnieks, un es biju vēsturnieka lomā. Pie Piņķu dievnama Ēvalds Valters izstāstīja par slaveno pulkveža Vācieša sprediķi 1916. gada vasarā ceļā uz Smārdes pozīcijām.

Sagatavoja **Edīte Sondoviča**.
Turpinājums nākamajā numurā.





*Augsti godātais aizsardzības ministra kungs,
NBS komandiera kungs,
cienījamie klātesošie,
mīlie tuvinieki!*

/Vēlījums tika nolasīts starptautiskajās operācijās dienāšo Latvijas karavīru tuvinieku tikšanās pasākumā ar aizsardzības ministru Raimundu Bergmani, NBS komandieri ģenerālleitnantu Raimundu Graubi un Ziemassvētku vecīti 6. decembrī Latvijas Kara muzejā./

Ziemassvētku laiks ir īpašs brīdis, kad visa ģimene, radi un draugi vēlas sanākt kopā pie svētku galda, satikties, redzēt cits citu un pār-runāt gada laikā paveikto. Ikatrā mājā tiek gādāta un izrotāta Zie-massvētku eglīte, kuras sveču gaisma ir kā cerība visu sirdīs. Kamēr tā deg, tumsa nespēj iemānot mūsu prātos un nākotnes sapņos.

Mums, karavīriem Afganistānā, vissvarīgākais ir tieši Jūsu, mūsu mīloto, atbalsts, rūpes un līdzī jušana mūsu ikdienas gaitām. Lai arī atrodamies daudzu tūkstošu kilometru attālumā, Jūsu mī-lestība un ticība mūsu profesijai, mūsu misijai, uzdevumiem ir tā, kas motivē, liek celties, darīt un iet, pat ja reizēm ir grūti.

Ziemassvētki ir ne vien gaismas un cerību laiks, bet arī mīlestības svētki! Mīlestība ir tā, ko visvairāk alkstam saņemt un kuras nekad nav par daudz. Tieši tā liek piedot, liek uzņemties atbildību, liek būt

pašaieliedzīgiem. Tā ir visaizsargājošākā un visvairāk spēku dodoša. Tā atļauj kļūdities, būt vājiem, dažreiz būt arī ne-pareiziem un tomēr mīlētiem. Mīlestība vienmēr atrod ceļu uz mājām, pie savē-jiem.

Daudziem no mums misija Afga-nistānā noslēgsies jau tuvākajās dienās. Pirmie no mums ceļu uz mājām uzsāks jau otrdien, un pēc pāris nedēļām, 22. decembrī, pārējie pamatkontin-genta karavīri kāpsim lidmašīnā, lai steigtos mājās pie Jums. Misijas rajonā atstājot tos karavīrus, kuri ieradās Afganistānā šā gada septembrī un noslēgs savu dienestu nākamā gada martā.

Nākamās nedēļas sākumā ceļu pie mums uzsāk jaunais kontin-gents, kuriem Ziemassvētki būs jāpavada Afganistānā, prom no mājām, prom no tuviniekiem, svešumā. Lai pilnvērtīgi spētu pildīt uzticētos uzdevumus un pienākumus, tieši tuvinieku atbalsts un sapratne viņiem būs tikpat svarīga kā līdz šim mums.

Sirsniņu paldies gribas šajā brīdī pateikt augsti godātajam aizsar-dzības ministra kungam un NBS komandierim par to, ka sarežģītajā un notikumiem bagātajā ikdienā mēs, karavīri Afganistānā, nejūta-mies aizmirsti un vienmēr jūtam Jūsu atbalstu.

Neizsakāms paldies no mums visiem — mūsu tuviniekiem, ve-cākiem, sievietēm, vīriem, bērniem. Lai arī Jums bieži vien šķiet, ka mēs neapzināmies to, ka mūsu prombūtne tieši Jums uzliek dubultu nastu uz pleciem un Jūsu ikdienu padara sarežģītāku, tā nav! Mēs ļoti to novērtējam, jūtam Jums līdzī, sekojam Jūsu gaitām no tālie-nes. Tikai pārliecība par to, ka ar Jums viss ir kārtībā, padara mūs spēcīgus, drošus un par sevi pārliecinātus. Vēlreiz — sirsnīgs pal-dies Jums visiem!

Novēlu visiem gaišus šos Ziemassvētkus un laimīgu jauno, 2016. gadu!

*Latvijas nacionālā kontingenta Afganistānā komandieris
pulkvežleitnants Juris Čūdo*



Mazāk zināmās piemiņas zīmes strēlniekiem

Starpkaru Latvijā tika izveidoti neskaitāmi pieminekļi kritušajiem strēlniekiem. Arī pieminekļi, kas godina gan strēlnieku laikmetā, gan atbrīvošanās cīņās kritušos. Baznīcas piemiņas plāksnēs tika godināti draudzes kritušie dēli — kā strēlnieki, tā Latvijas atbrīvotāji.

Interesanta piemiņas zīme, kas veltīta tieši strēlniekiem, atrodama, ejot no Ložmetējkalna pieminekļa, pie bijušajām Silenieku mājām, pa Varoņa ceļu uz Ložmetējkalni. Ceļa labajā pusē vairākus kilometrus no Ložmetējkalna atrodas piemiņas stabs ar uzrakstu: «Šo ceļu uz latviešu strēlnieku Golgātu apstādījusi Meža darbinieku biedrība 1932.—1935. ar Meža departamenta atbalstu, piedaloties veco strēlnieku biedrībai un skolu jaunatnei».

Daugavpilī, pie nama Baznīcas ielā 7, kādreiz bija piemiņas plāksne pulkvedim Frīdriham Briedim. Tā bija izgatavota no bronzas (100 x 60 cm) ar pulkveža Brieža bareljefu un tekstu: «Šajā namā

dzīvojis neaizmirstamais Tautas vadonis pulkvedis F. Briedis 1910.—1914.» Tā tika atklāta 1935. gada 3. novembrī. Toreiz, kad pulkvedis šajā namā dzīvojis, tajā bijis virsnieku klubs 99. Ivangorodas pulkam, kurā viņš dienējis. Plāksne noņemta 1941. gadā.

Jelgavas kādreizējā Nikolaja (Sv. Vienības) ev.-lut. baznīcā Mātera ielā 29 atradās trīs piemiņas plāksnes. Viena no tām, kura atklāta 1925. gada 15. martā, bija veltīta arī F. Briedim kopā ar O. Kalpaku. Uz plāksnes bijis teksts: «Mūžīgai piemiņai Latvijas atbrīvošanās cīņās kritušiem tautas varoņiem pulkvežiem Oskaram Kalpakam un Frīdriham Briedim — Zemgales nacionālo organizāciju kongress 15. III 1925.» Baznīca Otrā pasaules kara laikā sagrauta.

Krapes evaņģēliski luteriskajā un pareizticīgo baznīcā 1926. gada 21. novembrī tika atklātas divas vienādas piemiņas plāksnes (65,5—70,8 x 46 x 2 cm) ar uzrakstu:

*«Par piemiņu kritušiem varoņiem
pulkv. Fr. Briedim un pulkv. O. Kolpakam.
Gadu simti nesīs tālām ciltīm
Jūsu darbu nemirstīgo vēsti,
Pāri nezināmo kapu smiltīm
Ziedēs puķes, zaļos druvis dēsti,
Un priekš Jūsu liesmojošām rētām,
Dziļi zuminājot galvas lieksim.*

L.N.K. Krapes nod.
19 21/XI 26.»

Piemiņas plāksnes uzstādījusi Latvijas Nacionālo karavīru nodaļa. Viena no plāksnēm ir savā vietā, bet pareizticīgās baznīcas plāksne nezināmu iemeslu dēļ ir noņemta un atrodas Ogres Vēstures un mākslas muzeja fondos.

Sagatavojis **Gunārs Kušķis**.



NBS izlase otrā NATO SHAPE basketbola turnīrā

No 30. novembra līdz 5. decembrim Beļģijā norisinājās NATO SHAPE starptautiskais basketbola turnīrs. Latvijas izlase veidoja zemesargi (ZS 25. KB, ZS 51. KB), kadeti (Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija) un karavīri (Sauszemes spēku kājnieku brigāde). Komandas kapteinis — kad. Matiss Caune (NAA), treneris zs. Artūrs Brūniņš (ZS 25. KB).



Turnīrā piedalījās arī Lietuvas, Beļģijas, ASV, Itālijas, Lielbritānijas, Nīderlandes un SHAPE komanda. Pusfinālā Latvijas izlase smagā cīņā pārspēja Itālijas komandu (51:71), savukārt finālā tomēr zaudēja Lietuvai. ASV komanda ierindojās 3. vietā, bet Itālijas komanda — 4. vietā.

NATO SHAPE starptautiskais basketbola turnīrs pirmo reizi norisinājās 1960. gadā. 2011. gadā Latvija izcīnīja 1. vietu šajā turnīrā.

Fitnesa kultūrai Latvijā vēl ir jāaug

Sandra Brāle,

kapteine, Speciālo uzdevumu vienība.

Būtu absurdi *CrossFit* centru «Andrejsala» dēvēt par fitnesa jeb sporta klubu, jo pēc savas būtības tā ir vieta, kur var ne tikai uzlabot savu fizisko formu, bet arī stiprināt un sakārtot sevi un savu vērtību sistēmu. Kā atzīst *CrossFit* treneris Ģirts Skujāns — centrs savā ziņā ir kļuvis par svētvietu ne tikai treneriem, bet arī tā apmeklētājiem, jo, nodarbojoties ar *CrossFit*, nav iespējams ieslīgt komfortā — tā ir nebeidzama sevis attīstība ilgtermiņā, turklāt jau pavisam citā dzīves kvalitātē.

CrossFit centram laika gaitā izveidojusies cieša sadarbība ar bruņotajiem spēkiem — vēl pavisam nesen Speciālo uzdevumu vienībā notika pirmās Nacionālo bruņoto spēku *CrossFit* sacensības, arī Ādažu bāzē šajā vasarā Sauszemes spēku kājnieku brigādes karavīri piedalījās sacensībās, kas bija vēltas 1. kājnieku bataljona gadadienai. Centra «Andrejsala» treneri arī ikdienā neliedz padomu karavīriem, labprāt apmeklē bruņoto spēku vienības un dalās ar karavīriem profesionālajā pieredzē.

CrossFit treneris Ģirts Skujāns ļoti tieši uztver visu, kas saistās ar sportu. Saruna ar viņu ļauj iepazīt ne tikai *CrossFit* skatījumu uz dzīvi. Varbūt tieši Ģirta atklātais vēstījums kādam no žurnāla lasītājiem, kurš šobrīd ieslīdzis sevis meklējumos, būs dzinulis uzdrīkstēties, izrauties no ierastās komforta zonas, lai baudītu *CrossFit* sniegtās izjūtas.

— Kas bija tas dzinulis, kas pamudināja nodarboties ar *CrossFit*?

— Enerģiskums. Noslēpumainība. Azarts. Nav tā, ka viss būtu skaidrs jau pēc pirmā treniņa. Katra darbība ir mērķtiecīga. Tā ir nepārtraukta, tajā pašā laikā ļoti veselīga sacensība gan pašam ar sevi, gan ar citiem, nebeidzama sevis attīstīšana. Sports jau sen ir kļuvis par neatņemamu manas dzīves sastāvdaļu. Pusaudzā gados man, tāpat kā daudziem, cieņā bija cīņas sports — karatē, taibokss. Tālāk jau bija treniņu zāle — specializācija pa muskuļiem. Visu laiku iekšā perinājās jautājums — kā panākt to, ka varētu gan pie pievilkšanās stieņa veikt vingrinājumus, gan spēt pārnest savu svaru, skriet, airēt, braukt ar velosipēdu. Man arī apkārt

vienmēr ir bijuši fiziski aktīvi un daudzpusīgi cilvēki. Aprīņoju savu sievu, jo viņas fiziskās aktivitātes ir ļoti daudzpusīgas, nereti pat nedaudz ekstrēmas. Tai pašā laikā viņu raksturo ļoti augsta inteligence un sievišķīgums. Laikā, kad iepazīnāties, biju tāds pārspridzinājis muskuļu kalns. Ar savu dzīvesveidu viņa man sniedza plašāku skatījumu uz fiziskajām aktivitātēm. Milzīgs prieks un lepnums ir par to, ka atsevišķi mūsu klienti tā progresējuši, ka man kā trenerim jau ir grūti viņiem tik līdzī. Startēju Latvijas *CrossFit* organizētajā elites grupā un redzu, ka progress ir milzīgs.

Ceļš uz *CrossFit* bija loģiska izaugsme, jo man nekad nav patikusi rutīna un vienveidība. Pirmo informāciju ieraudzīju pirms pieciem sešiem gadiem — YouTube. Klips

semināri, kurus apmeklējām Polijā un Somijā, jo tajos piedalās sportisti ar ilggadēju pieredzi. Semināros iegūto pēc tam papildinām pašmācības ceļā. *CrossFit* izglītības sistēma piedāvā ļoti vērtīgas mācību programmas un specializācijas, turklāt lielu pienesumu dod regulāras nodarbības un semināri. *CrossFit* Latvijā strauji attīstās. Ja salīdzinām, jāteic, ka lietuvieši ir *CrossFit* pašā sākumā, bet igauņiem ir uzkrāta ļoti laba pieredze. Igaunijā ir divas *CrossFit* zāles, un Tartu bija pirmā *CrossFit* zāle visā Baltijā. Igaunijas sportisti ar airēšanas un svarcelšanas treniņu un sacensību pieredzi ļoti aktīvi startē sacensībās arī pie mums. Arī Krievijā ir spēcīgi attīstīts *CrossFit* segments. Mums vēl ir uz ko tiekties. Tomēr šķietami neilgā laikā esam spējuši sagatavot



CrossFit vingrojumi prasa ļoti specifisku un tehnisku izpildījumu.

bija par aktieru sagatavošanu lomām vēsturiskajā filmā «300 spartieši», kas stāsta par Grieķijas tautas apvienošanos cīņā pret persiešiem. Radās interese, turpināju meklēt informāciju. Arī manus draugus un kolēģus *CrossFit* ieinteresēja, un vienā brīdī nolēmām, ka jāmeklē vieta ar atbilstošu aprīkojumu, kur ar *CrossFit* nodarboties gan pašiem, gan pulcināt citus. Tā sākās ceļš uz Andrejsalu. Intensīvi ar *CrossFit* sākām nodarboties pirms trīs gadiem. Saskaņā ar tajā daudz līdzīga ar to, ko bijām darījuši iepriekš. Kaut vai virspusēji paskatoties uz *CrossFit*, uzreiz rodas jautājums — kā to visu paspēt? Vingrinājumu klāsts ir ļoti plašs, kombinācijas tik dažādas. Iedziļinoties vairāk, jau sāk saprast, kādiem jābūt ikdienas treniņiem. Esam mācījušies arī caur internetu, tomēr visreālāk acis atver klātienē

Latvijas mēroga atlētus, kuri jau raugās starptautisku sacensību virzienā. Rīgā ir piecas oficiālās *CrossFit* sporta zāles, un ikviens var piemēlēt sev piemērotāko pēc atrašanās vietas, valdošās atmosfēras, treneriem. Visās ir augsta kvalitāte un pretimnākoša treneru komanda.

CrossFit sniedz pārskatu par paveikto. Tā ir jaunu lietu mācīšanās, esošo nostiprināšana, visneprognozējamāko kombināciju veidošana un attīstīšana. Visvērtīgākais ir šis tveramais rezultāts — konkrēti dati, ka noteiktā laika vienībā ar noteiktu svaru sasniegts kāds vingrojumu daudzums. Klasiskajā fitnesā šādas detalizētas un tik tehniskas informācijas nav. Manuprāt, teikt, ka nu man viss *CrossFit* sanāk, ir neiespējami. Vienmēr būs kāda lieta, kas vēl nesanāk, ko var slīpēt un slīpēt, izdarīt vēl labāk, vēl

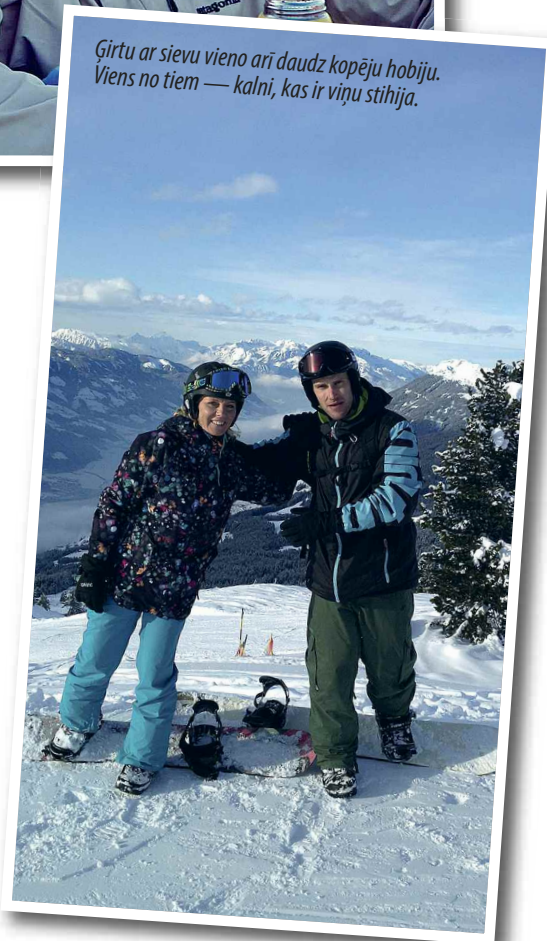
ātrāk, ar lielāku svaru veicot vēl sarežģītākas pakāpes vingrojumus. Īpaši, ja ir vēlme noturēties līmenī.

— Kā tu vērtē līdzšinējo sadarbību ar bruņotajiem spēkiem, un kādas ir izjūtas, strādājot ar karavīriem?

— Ir ļoti interesanti apmeklēt militārās vienības, jo man patik tajās valdošā gaisotne. Šogad bija iespēja apmeklēt *CrossFit* sacensības gan Speciālo uzdevumu vienībā, gan Ādažu bāzē. Patikami pārsteidza karavīru motivācija, arī atbildība par to, ka esi pieteicies, izgājis savas vienības, kolēģu priekšā. Arī azarts, ar kādu puiši pieteicās sacensībām — ir pasākums, nu tad jāmetas iekšā, jādara! Karavīriem slēgtā vidē savā starpā strādā princips — ja esmu sevi pieteicis sacensībām, tad man no sevis jāatdod pilnīgi viss. To mēs no malas labi redzam. Civilajā sektorā ir citādi — ja tu neesi krājis tās reizes, tad brīnums nenotiks. Turklāt *CrossFit* vingrojumi prasa ļoti specifisku un tehnisku izpildījumu. Tāpēc sacensībās bija jūtama atšķirība starp dalībniekiem, kuri jau kādu laiku trenējas *CrossFit*, un tiem, kam viss vēl jāapgūst. Līderu sniegums sacensībās un laiks, kādā viņi izpildīja WOD, bija 11 minūtes. Intereses pēc arī mūsu zāles apmeklētājiem devām uzdevumu veikt to pašu WOD — vidējie rezultāti bija ap 15 minūtēm; pieredzes bagātākajiem atlētiem — 9 minūtes. Tā jau ir *CrossFit* burvība, ka vienu un to pašu vingrojumu vai to kombināciju var ar laiku izpildīt ekonomiskāk un efektīvāk, soli pa solim sasniedzot arvien



Ģirtu ar sievu vieno arī daudz kopēju hobiju. Viens no tiem — kalni, kas ir viņu stihija.



labāku rezultātu. Nodarbojoties ar *CrossFit*, tu jau redzi treniņu kā vienotu kopumu. Tu nedomā, pieiešu pie vienas sienas — nomocišu sevi tā pamatīgi, un tad, kā būs, tā būs. Nē, tu jau rēķini — tur es nedaudz piebremzēju, tur es veikšu paātrinājumu, jo redzi tās reizes kopā. Domāju, ka pieredze sacensībās ir labs atskaites punkts. Var jau pieņemt, cik laika katrs vingrinājums prasa, tomēr sajūtas ir visvērtīgākā informācija — kā dalībnieks jutās, apli dodoties trešo, tad ceturto reizi; kā jutās pēc sešiem apliem, sākot cīlāt svaru bumbu, kas būtībā ir bez tās nolikšanas izpildāms vingrojums. Cik tas viss kļūst relatīvi, kad esi sevi nodzinis



Par godu 1. kājnieku bataljona jubilejai karavīri piedalās *CrossFit* sacensībās.

līdz galīgam spēku izsīkumam. Šis ir tikai viens no varbūt 1000 modeļiem, kā sakombinēt treniņu. Svarīgi treniņos darīt ko tādu, kas nav bijis līdz šim — atšķirīgas kombinācijas, dažādi vingrojumi. *CrossFit* būtība ir — būt gatavam nezināmajam, un tas man savā ziņā saistās ar karavīra profesiju. Domāju, ka, ņemot vērā praktisko izmantojamību un spēju integrēties dažādās fiziskās slodzēs un pārbaudījumos, *CrossFit* progresēs un nostiprināsies arī bruņoto spēku vienībās.

Ar Sauszemes spēku kājnieku brigādi sadarbojamies gandrīz gadu. Pie mums uz Andrejsalu sāka nākt karavīri paši pēc savas iniciatīvas. Ātri radās priekšstats — karavīrs

Turpinājums 10. un 11. lpp.

Sākums 8. un 9. lpp.

ir ar plašu skatījumu uz dzīvi, vienmēr kustībā, ar mērķi progresēt. Kāds jau kaut ko bija dzirdējis par *CrossFit* no kolēģiem, redzējis, kā notiek treniņi ASV, citur pasaulē. Mūs uz-
aicināja Ādažos vadīt semināru/meistarklasi par treniņu moduļiem, apskatīt viņu inven-
tāru, izvērtēt iespējas.

Aizbraucām trijātā — ar Kasparu un Ivo. Bijām ļoti pārsteigti, ka daži no puīšiem jau bija padziļināti pētījuši *CrossFit* būtību, un tāpēc uzreiz izveidojās ļoti laba komu-
nikācija. Dalījāties pieredzē — mēs no teorētiskās puses un vairāku gadu praktis-
kajiem treniņiem, viņi no pašmācības ceļā iegūtā skatpunkta. Sapratām, ka viņi turpat vien ir — tikai vajag visu sakārtot precīzi pa plauktiņiem. Ar Ēriku Keisteru, kurš jau to-
laik intensīvi nodarbojās ar *CrossFit* un at-
zina, ka vēl nekad tik labā fiziskā formā nav bijis, izrunājām, ka veiksīm piecu apmācību
treniņu sēriju — apmācīsim viņu fanātiskā-
kos instruktorus, kuri jau tālāk savas zinā-
šanas nodos citiem. Ar civilajiem klientiem
mēs treniņus veidojam citādi — mums nav
jācenšas vienā treniņā viņiem iedot maksi-
māli daudz. Karavīriem bija daudz lielāka
fiziskā slodze, tāpēc piecos treniņos salikām
visu, ko vien varējām. Tie bija ļoti centīgi
puīši, ar vēlmi augt, skatīties plašāk un mā-
cīties. Pats svarīgākais — ar atvērtu skatienu,
gluži pretēji tiem, kuri gadiem ilgi iestiguši
kādā struktūrā un negrib ne pa labi, ne pa
kreisi skatīties, jo jūtas komfortabli. Ceram,
ka iegūtās zināšanas viņi nodos tālāk, tādē-
jādi stiprinot arī citos karavīros vēlmi pēc
mērķtiecīgām fiziskajām nodarbēm.

Karavīriem treniņos ir izcila atdeve,
tāpēc vēlētos, lai *CrossFit* viņu vienībā
kļūtu vēl pieejamāks. Viens ir vēlme, otrs —
atbilstošs sporta inventārs un piemērots
laukums. To visu apvienojot — ieguvums ir
lielski pavadīts laiks veselīgā, sportiskā un
morālī, garīgi spēcīgā sabiedrībā.

Šobrīd gatavojamies jaunai apmācību
sērijai. Svarīgi ir apzināt piemērotākos kan-
didātus. Mūsu vēlme, lai tas netiktu darīts
vienkārši ķeksītīm, bet lai būtu pēctecība.
Sacensības, kas šovasar noritēja Ādažos, eli-
tei noorganizējām specifisku WOD stafeti.
Fantastiski rezultāti! Tomēr tie bija tikai seši
karavīri. Ir svarīgi, lai kāds, uz šiem sešiem
paskatoties, pasaka: «Klau, es arī tā gribu!»
Tāpēc ir būtiski sakārtot infrastruktūru, ap-
rikt ar attiecīgu inventāru sporta zāli. Esam
palīdzējuši izplānot, kādam vajadzētu izska-
tīties āra *CrossFit* laukumam. Ļoti ceram, ka
puīšiem izdosies realizēt savas ieceres.

Man ir draugi karavīri, klasesbiedri.
Visu cieņu šiem cilvēkiem! Fantastiski, ka
viņiem pie tik lielas slodzes, pie viņu atal-
gojuma ir tik pozitīvs skats uz dzīvi. Nereti sa-

biedrībā ir dzirdēts viedoklis — kam mums
tā armija!? Es uz to skatos pilnīgi citādi. Ka-
ravīram ir jābūt sabiedrības priekšplānā, jo
viņš ir vīrišķības paraugs, ar augstu morāli, at-
bildības izjūtu un vērtību sistēmu. Tāpēc bru-

— Viss ir atkarīgs no paša — noticēt
sevi, saviem spēkiem, tam, ka šī būs vieta,
kur viņš attīstīsies. Jāpieņem pašdisciplīnai,
ziņkārei, zinātkārei. Fiziskajai sagatavotībai
nav nekādu priekšnoteikumu, jo *CrossFit*



Ar Kasparu Zlidni, viesojoties Ādažu bāzē.

notajiem spēkiem novēlu izaugsmi personāla
ziņā — rīcības cilvēks ar vēlmi attīstīties.

Manuprāt, šobrīd sabiedrības fiziskās
attīstības līmenis ir stipri zem vidējā, un ka-
ravīri ar savu paraugu var likt aizdomāties
par to ikvienam. Arī pozitīvā domāšana ir
cieši saistīta ar fiziskajām aktivitātēm — cil-
vēks kļūst neievainojamāks pret program-
mējamu informācijas plūsmu. Spēcīgs,
fiziski aktīvs cilvēks ir daudz drošāks, pārlie-
cinātāks par sevi, par apkārtējiem. Aktīvu cil-
vēku, kam ir savs pasaules redzējums, ir grūti
ietekmēt no malas. Šobrīd ar ziņām sabied-
rībā tiek stumts tāds negativisms! Arī pēc 30
gadiem nekas nav nokavēts — celies un ej!
Pie mums nāk trenēties dažādi cilvēki, kuru
ikdienu ir saistīta ar biznesu, universitātēm,
skolām. Karavīrs nereti ir sevi fiziski izsmē-
lis jau savā pamatdarbā. Viņa laiks ir ierobe-
žots, un, ja viņš atrod brīvu stundu, tad ir
svarīgi, kā viņš to izmanto treniņam. Piemē-
ram, ja trīs reizes nedēļā bijuši izturības tre-
niņi, puīši uzreiz var izanalizēt, kas vajadzīgs
koncentrētajos treniņos. Ne vienmēr jāskrien
kross, īpaši ja pirms tam jau ir bijusi kardio
slodze. Tā vietā labāk izvēlēties apgūt kādu
no eksplozīvajiem vingrojumiem — tā va-
rētu būt svaru stienņa uzņemšana pietupienā
uz pleciem no zemes. Svarīgi, lai vismaz sā-
kumā, veicot šādus vingrojumus, blakus ir
kāds zinošs palīgs, kurš parāda, kā tehniski
precīzi izpildīt vingrojumu.

— Ko iesaki darīt cilvēkam, kuram
līdz šim nav bijusi saistība ar fiziskām
slodzēm, bet ir vēlme pamēģināt
nodarboties ar *CrossFit*?

metodoloģija ļauj izkustēties no jebkura
stāvokļa. Nereti internetā uzskrienu virsū
blogiem, kuros runā, cik *CrossFit* ir bīstams,
ka jau pirms tam jābūt trenētam. Tās ir
mulķības. Jaunpienācējam ir svarīgi iekļau-
ties savā plūsmā, tad viss būs perfekti. Pie-
mēram, ja trāpa par augstu, var pārņemt
kompleksi — jā, visi visu māc, skrien, lec.
Vajākā plūsmā cilvēks neizjutīs sevis piepil-
dījumu. Tas jau ir trenera darbs, lai tā ne-
notiktu. Esam izgājuši cauri arī šai pieredzei
un redzam, cik svarīgi ir ievirzīt cilvēku
tieši viņam atbilstošā plūsmā. Nav jānesas
nezināmā virzienā. Ejot ārā no zāles, pār-
domā, ko esi iemācījies, kā juties pie slo-
dzes. Sevi ļoti jākontrolē, jo treneris grupai
dod virzienu, daudz informācijas, palīdz šo
informāciju sakārtot. Ir jāiedziļinās sevī. Ja
ir bijusi kāda trauma un fiziski nav iespē-
jams veikt kādu no vingrojumiem, tas no-
teikti jāpasaka trenerim. Vienmēr ir 100 un
vairāk citu lietu, ko var darīt. *CrossFit* ir
katra paša izvēle. Un nav tā, ka noorganizēs
vienu demonstrācijas treniņu, un viss uz-
reiz kļūs skaidrs. Skrējējs *CrossFit* atradis ko
vienu, kāds citas disciplīnas piekritējs —
pavisam ko citu. Būs tā slodze, kuras vi-
ņiem ikdienā trūkst, kontrasts ar izvēlēto
pamatsportu. Ikvienam *CrossFit* ir kāda
lieta, kam ar laiku pieķerties.

Nereti nākas dzirdēt, ka cilvēks vēlas sa-
kārtot savu ķermeni. Mans ieteikums — to
nevajadzētu izvirzīt kā prioritāti. Drīzāk
vienā mirklī tā būs patikama balva, kad
ķermenis sāks izskatīties tāds, kādu cilvēks
to grib redzēt. Lai nav tā, ka pēc kārtējās
Jaungada apņemšanās atnāku uz klubu, un

INTERVIJA

te man sāk stāstīt par ātrumu, par spēku — pilnīgi par citām kvalitātēm; un rodas jautājums — kad tad es presīti taisīšu? Nē, presīte jau ir tas bonuss, ko vienā brīdī saņemsi par ieguldīto, kad sapratisi, ka ķermenis kļuvis plastisks, spēcīgs, muskuļains. Latvijas fitnesa videi ļoti raksturīgas ir sezonālas apņemšanās. Fitnesa kultūrai kopumā Latvijā ir jāaug. Nav svarīgi, kādā limenī jūs esat. Svarīgi ir noticēt, ka spēsiet mainīties. Jāpārlicina sevi, ka tad, ja piecelsies kaut nedaudz agrāk, kafijas krūzes vietā noksiesi trijnieciņu, nedaudz izstaipīsies, diena būs pavisam citādāka, pilna ar enerģiju. Galvenais, saņemties un spert pirmo soli. Tie, kuri tajā visā ir iekšā, nemaz nav jāpārlicina — kolīdz ir brīvs laiks, skrien, lec, rāpjas. Tās ir sajūtas. Katru dienu rīta rosme, un jau pēc divām nedēļām konstatēsi, ka tu jūties labāk. Galvenais klupšanas akmens — no manis prasa! Pie mums klients par to maksā naudu. Caur sportu ikviens kļūst pozitīvāks, dinamiskāk domājošs, enerģiskāks. Gribētos izskaust neuzņēmīgo, glēvo attieksmi sabiedrībā — es neko, man jau neko nevajag, no manis neprasa... Klubā redzam cilvēkus, kuri mērķtiecīgi nolēmuši nodarboties ar sportu. Ja man jāraksturo mūsu klienti, teikšu, ka visi ir pieteikami kustīgi jau savā ikdienā. Nāk jaunieši, nāk cilvēki pusmūžā ar sasniegumiem profesionālajā jomā. Jāatzīst, ka mēs neredzam lielo sabiedrības masu, jo tas ir tikai neliels procentiņš.

— Kādi ir izplatītākie stereotipi par CrossFit, ar kuriem nākas saskarties ikdienā?

— Pēdējā laikā aktuālākais stereotips ir tāds — ja sieviete nodarbojas ar CrossFit,



Viena no disciplinām CrossFit sacensībās Ādažos.

viņa kļūs lielāka. Latvijā, atšķirībā no daudzām citām valstīm, sievietēm joprojām lielā cieņā ir *skinny* — traušlais jeb drēbju pakaramā miesasbūves variants. Gribētos lauzt šo stereotipu. Protams, ja paskatās CrossFit augstākā līmeņa atlētus, nevilus rodas salīdzinājums ar automašīnu. Tomēr jāsaprot, ka tās ir divas dažādas kategorijas — automobiļi ir dažādi, un katram no tiem ir savas funkcijas. Nevar salīdzināt «VW Golf» ar «Ferrari». Tās ir pilnīgi atšķirīgas kategorijas, tomēr katra no tām ir kaut kam piemērota. Ar «Ferrari» jūs nevarēsiet iebraukt plavā, bet ar 4x4 golfinu iebrauksiet. Arī cilvēkiem jāizšķiras, kas viņi vēlas būt, ko grib darīt. Ja ir vēlme būt elites sportistam, tad ķermenis jāpārveido par mašīnu. Citu risinājumu nav. CrossFit neuzspiež, ka tev jābūt elitē. Tas ir veselībai, pašsajūtai, tavām darbaspējām. Ļoti reti fitnesā izdala tādu sadaļu kā darbaspējas. Tā ir cita dzīves kvalitāte. Apzināties savu spēju robežas. Vesels cilvēks, kuram jau pirms CrossFit ir

bijis aktīvs dzīvesveids un kuram ir vēlme būt elitē, ļoti ātri uzlabo rezultātus un sasniedz savus rekordus. Savukārt meitene, kura trīcoša ienākusi zālē, lai tagad nu uzdriktētos, progresē krietni lēnāk. Sākumā ir citas prioritātes — jāsasniedz pareizās līnijas, pareizā tehnika, un tad jau var atļauties pielikt vienu svara kilogramu klāt, tad divus, un tas viņai jau būs rekords. Pēdējās mūļķības, ka, veicot CrossFit vingrojumus, kaut kas pieaugs klāt! Nē, sakārtosies vielmaiņa, locītavas, muskuliņi, stāja. Latvijā sievietes droši var mainīt savu domāšanu. Tas būs tikai veselīgi, un sakārtotais muskulītis arī vizuāli būs pievilcīgāks. Visi šie vingrojumi, pietupieni — bagātina sievietes ķermeņa zonas. No mūsu kluba apmeklētājiem aptuveni 20—30 procenti ir sievietes. Vairāk tomēr nāk vīrieši. Domāju, ka tieši šis stereotips ir galvenais iemesls. Pasaules līmeņa sporta pasākumos ir aptuveni 50 pret 50.

Vēl izplatīts stereotips ir par tempu, arī tas, ka svarcelšana CrossFit treniņos visu sa-beidzot. Te jāatgādina, ka CrossFit paredz pakāpienus. CrossFit ir punktu krāšana — ne visi progresē vienādā ātrumā, tāpēc vingrinājumi tiek regulāri atkārtoti. CrossFit sistēma paredz aritmētisko progresiju. Nav tā, ka mēs nestos nenormālā ātrumā uz priekšu. Sākumā ir salīdzinoši vienkārši vingrojumi, un, kad ir uzkrāts savs resursiņš, tad jau var veikt par kripatu sarežģītākus vingrojumus. Daudz laika CrossFit paņem tieši šī monotona krāšana. Tomēr, ja ir ieguldīts darbs un laiks, tad ikviens kādā brīdī progresē. Jā, svarcelšana ir neatņemami integrēta mūsu sistēmā, bet pakāpieni — tie katram būs savējie. Kad atnāksi pie manis, sākumā mācīsimies ar plastmasas nūju pareizi uzzīmēt visas līnijas. Vilkst gar sevi, uzlocīt augšā, un tikai tad ķersimies klāt svariem. Ja kāds domā, ka jau pirmajā treniņā taisīs rekordus raušanā, — tas ir ļoti vienkāršots priekšstats. Zināšanas un pieredze jākrāj lēnām, brīnumi šeit nenotiek. **ES**



CrossFit — nebeidzama sevis attīstība citā dzīves kvalitātē.

Cik šaujamieroču ir civiliedzīvotāju rīcībā?

Šī gada 2. decembrī Sanbernardino pilsetā Kalifornijā (ASV) precēts islāmticīgo pāris nošāva 14 un ievainoja 21 cilvēku. Šis noziegums ir asiņainākais uzbrukums ASV kopš Pasaules tirdzniecības centra ēku sagrāves Ņujorkā 2001. gada 11. septembrī. ASV prezidents Baraks Obama uzrunā nācijai šo noziegumu ir nosaucis par teroristisku aktu, kas vērsti uz nevainīgu cilvēku nogalināšanu. Viens no pretpasākumiem, kurus publiski solīja īstenot B. Obama, ir saistīts ar ieroču aprites likumdošanas pārskatīšanu, ieviešot papildu aizliegumus ieroču pirkšanai un glabāšanai.



Ar šādu ieroci AR-15 tika pastrādāts terorakts Sanbernardino.

Pašlaik vēl nav izstrādāta kompleksa un specifiski piemērojama metodoloģija, kas ļautu precīzi uzskaitīt civiliedzīvotāju īpašumā esošo šaujamieroču kopskaitu globālā mērogā. Tomēr pētījumi šajā jomā notiek, un viens no veiksmīgākajiem projektiem ir globālais ekspertizes centrs «The Small Arms Survey», kas bāzēts Ženēvā. Tā pētnieki katru gadu izstrādā un publicē analītiskus un statistiskus pētījumus par mazo ieroču izplatību un ar to saistītajiem procesiem.

Viens no centra 2007. gada pētījumiem liecina, ka ASV dzīvo visvairāk apbruņotā nācija pasaulē. Uz katriem 100 amerikāņiem esot reģistrēti 90 šaujamieroči (skat. tabulu). Zīmīgi, ka ASV ieroču atļaujas civiliedzīvotājiem tika legalizētas jau 1791. gadā un kopš tā laika ir mainījušies tikai atsevišķi noteikumi šajā jomā. Kopumā «The Small Arms Survey» pētījumā ir izvērtētas 200 valstis, izmantojot masu mediju ziņas, citus oficiālus un neoficiālus informācijas avotus, lietojot visdažādākās metodes, tajā skaitā integrējot statistiskās korelācijas analīzi. Reitinga tabulas pirmajās 34 vietās ir gan Eiropas, gan citu pasaules reģionu valstis. Pētījumā norādīts, ka pasaulē kopumā civiliedzīvotāju īpašumā esot aptuveni 875 miljoni šaujamieroču un 270 miljoni no tiem piederot ASV iedzīvotājiem. Tajā pašā laikā tiek atzīts, ka vienpusīgi statistiskie dati par ieroču skaitu nerada priekšstatu par to, kuras nācijas ir kareivīgi noskaņotas un tendētas uz ieroču akumulēšanu vai tieši otrādi — miermīlīgas un atbalsta visaptverošu atbrūnošanos. Piemēram, Indijā ir fiksēti tikai četri šaujamieroči uz 100 iedzīvotājiem, taču kopumā Indija ar 46 miljoniem šaujamieroču civiliedzīvotāju rokās ir ierindojama otrajā vietā aiz ASV. Savukārt Ķīna ir trešajā

vietā — ar kopumā 40 miljoniem šaujamieroču, bet ar trim ieročiem uz 100 iedzīvotājiem.

Statistiska arī liecina, ka daudzas pasaules nabadzīgākās valstis, kurās sabiedriskā drošība un kārtība nav iekļauta prioritāšu sarakstā, piemēram, Nigērija, atrodas reitinga tabulas pēdējās vietās ar mazāk nekā vienu ieroci uz 100 iedzīvotājiem. «The Small Arms Survey» centra direktore Keita Krauze secina, ka šaujamieroči pasaulē ir izplatīti izteikti nevienmērīgi un to kopskaits ir daudz lielāks, nekā tika lēsts pirms ekspertīzes centra pētījumiem. Daudzviet valdījis uzskats, ka Āfrika un Latīņamerikas valstis ir pārplūdinātas ar šaujamieročiem, taču tas neatbilst realitātei. Patiesībā iedzīvotāju tendence iegādāties ieročus savā īpašumā tieši korelē ar labklājības līmeņa paaugstināšanos. 2007. gada izpēte liecina, ka visā pasaulē civiliedzīvotāju īpašumā bija 650 miljoni šaujamieroču, savukārt valsts spēka struktūru un armiju apbruņojumā — 225 miljoni. Šiem skaitļiem ir tendence dramatiski palielināties. Pētnieku aplēses liecina, ka 21. gadsimta pašā sākumā globālais šaujamieroču skaits civiliedzīvotāju un visu valsts dienestu rīcībā nepārsniedza 640 miljonus vienību. Šī statistika ir vēl satraucošāka, ja ņem vērā, ka liela daļa ieroču pēc iegādes vispār netiek oficiāli reģistrēta saskaņā ar likumdošanas prasībām. Piemēram, ir zināms, ka Meksikā reģistrēti vien aptuveni 5000 šaujamieroču uz šīs valsts iedzīvotāju kopskaitu — 105 miljoniem.

Lai gan civilpersonām visā pasaulē pieder milzīgs ieroču skaits, to glabāšanas un nēsāšanas atļaujas iegūšana daudzās valstīs joprojām ir ārkārtīgi sarežģīts process. Piemēram, Brazīlijā civiliedzīvotāji var reģistrēt ieroci tikai tad, ja pārliecinoši pierāda draudus savai dzīvei. Par neatļautu ieroča glabāšanu Brazīlijā ir paredzēts četru gadu cietumsods. Raksturojot ieroču aprites īpatnības, jāmin, ka 16 Klusā okeāna reģiona valstīs, kā arī Lielbritānijā, Īrijā, Islandē un Norvēģijā policistiem dienesta pienākumu pildīšanai patruļu laikā netiek izsniegti šaujamieroči. Šis fakts šķiet neticams salīdzinājumā ar labi apbruņotajiem ASV policistiem. Tomēr jau gadu desmitiem daudzu valstu tiesībsargi veiksmīgi tiek galā ar saviem pienākumiem, neizmantojot šaujamieročus. Dažās valstīs ir vērojami arī zināmi paradoksi un sava veida mācību stundas cietajiem. Piemēram, Islandē ir ārkārtīgi zemi kriminogēnie rādītāji, taču vienlaikus trešdaļa šīs mazās valsts civiliedzīvotāju (~100 000) ir apbruņoti ar šaujamieročiem (15. vieta tabulā). Savukārt Īrijā aptuveni 80% visu

Country	Rank by rate of ownership	Average firearms per 100 people
United States of America	1	88.8
Yemen	2	54.8
Switzerland	3	45.7
Finland	4	45.3
Serbia	5	37.8
Cyprus	6	36.4
Saudi Arabia	7	35.0
Iraq	8	34.2
Uruguay	9	31.8
Sweden	10	31.6
Norway	11	31.3
France	12	31.2
Canada	13	30.8
Austria	14	30.4
Iceland	15	30.3
Germany	15	30.3
Oman	17	25.4
Bahrain	18	24.8
Kuwait	18	24.8
Macedonia	20	24.1
Montenegro	21	23.1
New Zealand	22	22.6
Greece	23	22.5
UAE	24	22.1
Northern Ireland	25	21.9
Croatia	26	21.7
Panama	26	21.7
Lebanon	28	21.0
Equatorial Guinea	29	19.9
Kosovo	30	19.5
Qatar	31	19.2
Latvia	32	19.0
Peru	33	18.8
Angola	34	17.3

Atbilstoši šīs tabulas turpinājumam Krievijā ir 8,9, bet Īgaunijā — 9,2 šaujamieroči uz 100 iedzīvotājiem.

policistu netiek apmācīti šaut un viņiem saskaņā ar amata pienākumu aprakstiem nav jāzina, kā rīkoties ar šaujamieroci dažādās situācijās. Ieroču skaita reitinga tabulā Īrija ir 70. vietā ar 9 ieročiem uz 100 civiliedzīvotājiem.

Vērtējot šaujamieroču lietošanas riskus, pētnieki norāda, ka būtiskākais faktors ir tas, cik un kādiem cilvēkiem ir iespējams piekļūt pie ieročiem. Šādus skaitļus vēl neviens nav publicējis pat nacionālā mērogā, bet globālā mērogā šie dati praktiski nav fiksējami. Līdzšinējie pētījumi apliecina, ka kopējā ieroču skaita statistika pa valstīm metodiski nekorelē ar noziedzīgu nodarījumu skaitu ar ieroču lietošanu. Turklāt būtiski atšķiras arī likumpārkāpēju raksturojums pa valstīm. Piemēram, ASV gangsteru apbruņojums būtiski atšķiras no ieroču klāsta, kas jebkad fiksēts pie Šveices kriminālo aprindu pārstāvjiem. Tādējādi pastāvniecīga varbūtība, ka, pieņemot stingrākus likumus un maksimāli ierobežojot ieroču atļauju izsniegšanu civiliedzīvotājiem, kādā konkrētā valstī ir iespējams ievērojami samazināt noziegumu skaitu ar šaujamieroču lietošanu.

Pēc ārvalstu preses materiāliem sagatavoja
majore Vizma Kalčeva.

Foto — <http://www.thatgunshop.net;>
<http://www.smallarmssurvey.org>.

Zemessardzes pulkvedis

Jēkabs Blaus

(26.12.1950. — 30.11.2015.)

Jēkabs Blaus bija pirmais 27. Cēsu Zemessardzes bataljona (tagad Zemessardzes 27. kājnieku bataljons) komandieris.

Dzimis Cēsīs, amatnieka un mediķes ģimenē. Cēsīs pabeidzis pamatskolu, pēc tam Celtniecības tehnikumu Rīgā. Dienējis padomju armijā Sevastopolē desanta vienībā. Atgriezies Cēsīs, uzsāk darbu tiltu būvniecībā. J. Blaus ir Tautas frontes dibinātāju vidū. Bataljona komandiera amatā iecelts, būdams Cēsu rajona padomes deputāts. Bataljona komandiera pienākumus viņš pilda no 1991. gada 24. septembra līdz 1992. gada 30. jūnijam, kad tika iecelts par Vidzemes novada 2. brigādes komandieri. Šajā laikā 2. brigādes sastāvā ar bataljona tiesībām sāk darboties Cēsu Kājnieku mācību centrs. Uz Cēsu Kājnieku mācību centra bāzes 2000. gadā tika dibināta tagadējā Nacionālo bruņoto spēku Instruktoru skola.

Brigādes komandiera pienākumus pulkvedis Blaus pilda līdz atvaļināšanās brīdim — 1998. gada 10. augustā. Militārās zināšanas papildinājis ASV un Vācijā. Pēc atvaļināšanās iecelts Zemessardzes padomnieka statusā un pēc Zemessardzes veterānu



apvienības dibināšanas kļūst par tās biedru. Pēc aktīvā dienesta J. Blaus strādāja par tehnisko uzraugu a/s «Cēsu alus» ražotnē un SIA «Cēsu siltumtikli» — par direktoru.

Saņēmis vairākus nozīmīgus apbalvojumus: 1991. gada Barikāžu dalībnieka piemiņas zīmi, Zemessardzes augstāko apbalvojumu — Zemessardzes nopelnu zīmi, goda zīmi «Par kalpošanu tautai un Latvijai», Aizsardzības ministrijas goda zīmi, piemiņas medaļu «Zemessardzei — 15 gadi» un «Sekmējot Latvijas dalību NATO», kā arī personisko ieroci.

Jēkabs Blaus bija kompetents, zinošs un izcils virsnieks — sirdsgudrs komandieris. Ar savu pārliecību un vienmēr augsto motivāciju spēja stiprināt vienības garu un sniegt nepieciešamo atbalstu dienesta uzdevumu izpildē. Jēkabs Blaus vienmēr bija un vienmēr paliks mūsu Zemessardzes pamatvērtību stūrakmens un balsts, kas likts, lai mēs spētu veidot stiprāku mūsu valsti. Jēkabs Blaus spēja piepildīt savu likteni, dāsnī atdodams sevi, cerot, ka nākamā paaudze būs savu pirmo komandieru cieņīgs turpinājums.


DAILES TEĀTRIS
SKAIDRĪBA, VIENKĀRŠĪBA, KAISLĪBA

Mana sirds uz trotuāra

VECGADA KONCERTS 2 DAĻĀS

PIEDALĀS:

Lilita Ozoliņa, Ieva Kerēvica, Vita Vārpiņa, Ērika Eglīja, Kristīne Nevarauska, Sarmīte Rubule, Lelde Dreimane, Artis Robežnieks, Dainis Gaidelis, Gints Grāvelis, Intars Rešetins, Aldis Siliņš, Gints Andžāns

REŽISORE

Laura Groza-Ķibere

KONCERTI:

19., 20., 22., 23., 27., 28., 29. un 30. decembrī,
2. un 3. janvārī, kā arī 17. februārī

Informācija pa tālr. 67294444 Kases darba laiks: 10.00 - 19.00; S., Sv. 11.00 - 18.00
www.dailesteatris.lv



www.facebook.com/zurnalsTevijasSargs
www.sargs.lv

